

A lelkigondozói beszélgetés

– gyógyító és megszentelő beszélgetés

Természetüket és lehetőségeiket tekintve a lelkigondozói beszélgetések különböznek a terápiás vagy gondozó jellegű beszélgetésektől. A döntő szempont azonban mindig a lelkigondozó alapvető spirituális szemléletmódja.

Válása idején „kísérő” beszélgetéseket folytattam egy asszonnyal, aki az egyik protestáns szabadegyház tagja volt. Ezt követően arra kért, hogy évente kétszer-háromszor eljöhessen hozzám egyfajta lelkigondozói beszélgetésre. Kívánságát szívesen teljesítettem. Amikor egyszer egy barátnőjének mesélt találkozásainkról, az megkérdezte, szoktunk-e ezek során imádkozni. Nem – felelte az asszony, mire a barátnője azt mondta: „Hát akkor azok nem is lelkigondozói beszélgetések.”

Mitől válik egy beszélgetés lelkigondozóivá? Valamiféle meghatározott tartalom, forma vagy magatartás teszi azá?

Ha elolvassuk azt a lelkigondozói beszélgetést, amelyet Jézus folytatott Nikodémussal (Jn 3,1–13), nem találunk benne utalást arra, hogy annak során imádkoztak volna. Ha viszont Jézus búcsúbeszédét nézzük (Jn 13kk), feltűnik, mennyire akadálytalanul alakul át imádsággá (Jn 17).

GYÓGYÍTÓ BESZÉLGETÉSEK

Annak érdekében, hogy jobban megragadhasuk a lelkigondozói beszélgetés sajátos jegyeit, először vázolom más beszélgetési formák néhány jellemzőjét. Minden gyógyító beszélgetés – így a lelkigondozói is – egyéb beszélgetésformák különböző elemeit tartalmazza. Az egyes fajtáknál más és más hangsúlyt kap a tartalom, a forma és az alapvető beállítottság.

A *terápiás beszélgetés* rendszerint meghatározott módszertani előírásokat követ. A világos diagnózis és célkitűzések éppúgy meghatározzák mikéntjét, akárcsak a terapeutára vonatkozó, az adott módszerrel összhangban lévő viselkedési szabályok. *Carl R. Rogers*¹ olyan alapmagatartásokat említi a terápiás beszélgetés döntő tényezőiként, mint az empátia (beleérző-képesség), elfogadás és kongruencia (hitelesség). A pszichoanalitikus irányultságú beszélgetés² során fontos szerepet kap az analitikus visszafogttsága, „absztinenciája”. Az egyes terápiás irányzatok más-más módszert helyeznek előtérbe a beszélgetés lezajlásakor: szabad asszociáció, álommunka, konfrontációs technikák, a beállítódás módosítása, paradox intervenciók, sőt meditáció stb. A terápiás beszélgetések célzottan a kompetenciák kialakítására és az én erősítésére irányulnak. Javítják a kommunikációs képességet, igyekeznek aktiválni az illető személy tartalékait, és bizonyos betegségek vagy tünetek gyógyítására törekednek.

A *tanácsadó beszélgetés* elsősorban a személy tudatos rétegeit szólítja meg. Az a célja, hogy az illető jobban megértse a pillanatnyi helyzetet, felismerje az összefüggéseket, felmérje a lehetőségeket, döntéseket hozzon, és elszánja magát bizonyos lépésekre. Ez esetben a tanácskérőben rejlő potenciált kell megvizsgálni, és erőforrásait mozgásba hozni. A tanácsadó személy ismeretei és tapasztalati háttere is bevonódnak a beszélgetésbe, és gazdagítják azt. Gyakran éppen a megelőzés területén lehet nagy jelentőségük a tanácsadó beszélgetéseknek.

A *kísérő beszélgetésnek* elsősorban támaszt adó szerepe van egy meghatározott életfolyamat során. A szó tulajdonképpeni értelmében

¹ Rogers, C. R.: *Therapeut und Klient. Grundlagen der Gesprächspsychotherapie*. München, 1977. ■ ² Baumann, U.–Perrez, M. (Hrsg.): *Lehrbuch Klinische Psychologie–Psychotherapie*. Bern, 1998, 416–429.

